

ZENON OSTROWSKI

ur. 1949; Lublin

Miejsce i czas wydarzeń	Lublin, PRL
Słowa kluczowe	Lublin, PRL, drukarnia Intrograf, linotyp, czcionki

Linotyp

Znam linotyp na tyle, że wiem jak to wygląda i nawet wiem jak działa. Zdarzało się nawet na tym takie drobne rzeczy robić właśnie w drukarni w WSK Świdnik, gdzie drukowaliśmy gazetę i nie było linotypisty po godzinach pracy, to musiałem sobie sam wymienić wiersz, więc musiałem tą maszynę uruchomić. A to była maszyna, która zastąpiła częściowo zecera. Nie trzeba było już składać pojedynczej czcionki, tylko maszyna złożyła cały wiersz dosłownie i odlała to w formie jednego elementu. Ten wiersz był elementem, to było składane na klawiaturze, taki komputer, trochę większy, trochę cięższy, bardziej śmierzący i odlewający właśnie wiersze, ale metalowe. Na komputerze wpisujemy sobie wiersz, który wydrukuje drukarka powiedzmy, a tam nie, tam wychodził wiersz wysokości takiego samego pisma, którym składał zecer. Wysokość takiego pisma to jak sobie jeszcze przypominam dobrze, miała: sześćdziesiąt dwa i dwie trzecie – punkta, a to jest dwadzieścia trzy i pięćdziesiąt sześć setne milimetra. Ta wysokość musiała być idealna z wysokością każdego elementu drukującego. Czcionka to był zestaw takich trzech metali: ołów i do tego było – procentowo nie pamiętam – odrobinę cyny i bardzo mało antymonu, który utwardzał tą czcionkę. W składzie linotypowym był ten sam skład, tylko mniej było antymonu. Te wiersze były trochę mniej trwałe, bo one były jednorazowe. Taki wiersz się składało raz, wydrukowało i najczęściej przetapiało, i odlewało następne wiersze. To była oszczędność czasu, czcionka była zawsze nowa, nie była zużyta tak jak czcionka zecerska, wyjęta z kaszty – która była wielokrotnie używana, drukowana. Przy takim druku wiadomo, że ona się rozklepywała, rozklepywała i po pewnym czasie była nie do użytku. A wiersz linotypowy zawsze był odlany na nowo.

Data i miejsce nagrania	2008-05-05, Lublin
Rozmawiał/a	Marek Nawratowicz
Redakcja	Weronika Prokopczuk
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"